

NOVA DOBA

plačano do
tudijska knjižica

olž. iztis

Ljubljana

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za mm višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.**Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.****Uredništvo:** Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst., Telef. 53.
Upravništvo: Strossmajerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

EM. LILEK:

Francoski in angleški časopisi o sedanjem konfliktu med Francijo in Nemčijo.

(Dalje.)

Drugi francoski list, »Journal des Débats«, piše 21. I. 1923, v uvodnem članku (La résistance allemande. Nemški odpor), da se započeta borba med Nemčijo in Francijo ne bo prej končala, dokler ni zlomljena nemška trma. Nemčija hoče s svojo odperno politiko kaznovati zaveznike, ki nameravajo provesti mirovno pogodbo, ter jih prisiliti, da se ponizno zadovoljijo s tem, kar jim ona sama hoče dati, to je nič, ali pa po možnosti najmanjše drobtinice. Pod nadpisom: »Pravice in dolžnosti Nemčije« prinese ta list izvleček iz govora, ki ga je držal znani Barchou, predsednik reparacijske komisije, pred odličnim občinstvom v Parizu. Govornik je utrdil nezvestobo in zlo voljo Nemčije, kar se tiže njenih občanov in prevzetih obveznosti v versajski mirovni pogodbi: »Videli smo, da povzročitelji vojne niso bili kaznovani; Nemčija nam ni poslala ne živine, ne premoega, ne različne robe, na živino pošiljatev se je obvezala; ona potajno izdeluje »avione« (aeroplane), orožje, ter ga tudi iz inozemstva dobavlja; ona organizira znatno vojsko, sestavljeno iz mestnih policistov in dobrovoljcev. Njene diplomatske note bile so prava izjava in rugalice«. Konča je svoj govor z besedami: »Mi ne gremo za uničenjem Nemčije, mi je ne nameravamo gmotno upropastiti, ali mi jasno in glasno izpovemo, da se mora Franciji izplačati dolg, če hoče živeti. Pogodba nam ni vsega dala, kar smo želeli; a močni v našem pravu in pravičini v naši moči moramo zahtevati vsaj izpolnitev vsega onega, kar nam gre po pogodbi.«

Ako poedinec noče plačati svojega dolga, mu sodnija na temelju upnikove tožbe zarubi tudi zadnjo betvico, če je to potrebno za kritje dolga, ne vprašujoč ali je s tem dolžnik gmotno upropastjen ali ne. Nikomur ne pride na pamet, da bi imenoval takšen sodniški postopek »Rechtsbruch«, kakor zdaj Nemci imenujejo zasedbo Porurja, na katero so oni sami Francijo prisilili, ker nalašč miso hoteli poravnati reparacijo, na katere so se obvezali v versajski mirovni pogodbi. Saj celi svet ve, da so oni porabljali svoj denar za domače investicije: za kopanje rečnih kanalov, zgradbo pristanišč i. dr. Kar velja v pravnopravnih terjatvah poedincev, namreč zarubljene terjatve blaga, ako nečes poravnati svojega dolga, to mora tudi veljati pri imovinskih terjatvah narodov. Če prisojamo sedanjemu francosko - nemški spor s tega stališča, se nam zdijo naravnost smešne tirade ameriškega senatorja Boraha, ki imenuje francoski pohod v Porurje »čim neusmiljenega militarizma, kršenje premirja in versajske mirovne pogodbe ter pregrešek zoper človeštvo« (v N. Dobi št. 11). Če bi bilo vse to res, nebi glasoviti nemški pedagog Foerster nastopil proti solidarnosti celega nemškega naroda v tem vprašanju, nebi ga spomnil na postopek Bismarcka l. 1872 proti Franciji glede vojne odškodnine, nebi se angleški listi rogali govorom nemškega kancelarja Cuno-ta »ki hitro potem ko so Nemci v severni Franciji s kladivi razbili vse industrijsko orodje, v divjih restah v imenu svete pravičnosti protestirali proti zasedbi Porurja, katera še ni povzročila zatvoritve ne ene jame, ne enega rudnika pa tudi ne brezposelnosti

ni za enega delavca na nemških tleh«. Tako piše Daily Telegraph. In angleško javno mnenje?

Ker mi niso dostopni angleški časopisi, moram se držati poročil gore imenovanih francoskih listov. Poročevalec Journala des Débats piše 19. I. iz Londona: »Ne da se fajtiti, da skoro vsi, morda celo vsi Angleži, ki so za časa vojne služili v Belgiji ali pa Franciji, odobravajo nastop francoske vlade v sedanjem sporu z Nemčijo. Frankofilska struja je na Angleškem brez sumnje mnogo večja nego to mislijo v londonskih uredništvih. S to strujo bo treba računati. Listi liberalne in unionističke stranke so se ji že udali. Zelo verjetno je, da se bodo v kratkem času tudi drugi listi dali od nje voditi; potem pa tudi vlada ne bo mogla ostati indiferentna. Ne moremo misliti, da bi danes angleško javno mnenje pristalo na kakoršnikoli korak domače vlade, ki bi bil protiven interesom angleških zaveznikov na celini in ki jih zdaj skupaj branita samo Francija in Belgija.«

Za dokaz, kako upliva javno mnenje na tisek, naj služi za primer držanje lista Daily Telegraph, ki javno razlaga razloge, zakaj ne sme objaviti 7. članka exministra Loyda George-a, v katerem razpravlja pisec o korakih in uredbah, ki jih je Francija že storila in ki jih še namerava izvajati v Porurju.

Le temps je dobil od svojega poročevalca v Londonu 15. I. tole telefonsko vest: »V rurski zadevi ima Francija grohotiče na svoji strani.« pisal je angleški ekonomist Withers v časopisu Saturday Review pod naslovom: Ali je Francija u pravu? Withersov nazor je potrjen po mnogoštevilnih dopisih, ki jih dobiva Daily Mail vsak dan in ki jih objavlja pod rubriko: La Methode française. Simpatije angleškega občinstva se obračajo na francosko pa ne na nemško stran. V splošnem se more reči, da angleške novine razven radikalnih Daily News, ki hujskajo nemški narod na odpor, naravnost občudujejo potrpežljivost in blagost francoskih čet proti izlivom nemške narodne strasti. List Daily Telegraph, ki je objavljal Franciji sovražne dopise Loyda George-a, izraža svoje začudenje nad brezobrazno smelostjo nemškega kancelarja Cuno-ta, a Morning Post čestita angleškemu narodu, da se je o pravem času otresel vlade Loyda George-a, ker s tem je preprečil prelom s Francijo. (Konec prih.)

Politične vesti.

Iz volilnega gibanja. V Beogradu je politično življenje mrtvo. Ministri in diplomati so odšli na agitacijo. Laza Marković je v Mostaru, Ninčić se nahaja v Banatu. Muslimanska ministra sta se odpeljala v Sarajevo. Iz Budimpešte je prispel v Beograd poslanik Milojevič, ki bo kandidiral pri prihodnjih volitvah. Nikola Pašić pa sklepa v Beogradu kompromise in daje na vse strani obljube, katerim nihče ne verjame. Največ preglaživ mu dela preobilica kandidatov, ki se mu ponujajo od vseh strani. Uradništvo v Sarajevu je imelo shod, na katerem so razpravljali, kako stališče naj zavzamejo pri prihodnjih volitvah. Radikalni poskus, pridobiti uradništvo za radikalno stranko se je ponesrečil. Sprejet je bil predlog, da pošlje uradniška zveza vsem strankam spomenico, v kateri bo opisana uradniška beda in izražene njihove želje. Ako se stranke ne bodo angažirale za uradniške zahteve, postavijo samostojno listo.

Radikalci pritiskajo na uradništvo. Radikalci pošiljajo uradništvu in učitelstvu, pozive, naj se poradikalijo. Neka-

teri višji gospodje so baje že uklonili hrbet pred radikalno pestjo. Večina državnih nameščencev pa je vrgla pozive tja, kamor spadajo. Ker se radikalcem to ni obneslo, poskušajo drugo metodo in pošiljajo pozive pod firmo druge stranke. Pa tudi to ne bo rešilo radikalne stranke, zvezane s štajerskimi Nemci in nemčurji pred polomijo na dan volitev.

Sporazum med Jugoslavijo in Bolgarijo. Glede afere četaških vpadov na naše ozemlje je prišlo med Jugoslavijo in Bolgarijo do sporazuma. Postavi se mešana komisija, ki bo preiskala zadnje dogodke ob jugoslovanski meji in ukrenila vse potrebno, da se prepreči nadaljni vpadi. Komisija se sestane v Beogradu ter odpotuje nato v južno Srbijo. Bolgarski odpravnik poslov je izročil zunanjemu ministru noto, v kateri povdarja, bolgarska vlada, da so vse vesti o kakršnikoli agresivnih namelih Bolgarje in o dozdevnih zvezah z Madžarsko povsem neosnovane. Bolgarija hoče nuditi napram Jugoslaviji prijateljsko politiko.

Iz ruhrskega ozemlja. Veleindustriji, ki so bili aretirani in prepeljani pred vojno sodišče v Mainzu, so bili obsojeni na visoke globe in nato izpuščeni, delavstvo in prebivalstvo jim je prirejalo povsod burne ovacije. Kakor vse kaže, se bo izvršila nova carinska omejitev in odcepitev od ostale države. Cona na jugu je že zaprta. Kljub obsodbi posestnikov premogovnikov, so isti sklenili, da tudi v prihodnje ne bodo dobavljali premoga Franciji in Belgiji. Prebivalstva v Poruhrju se vedno bolj polašča razburjenje. V Düsseldorfu so belgijski vojniki nastopili z orožjem proti uradnikom, ki so demonstrirali proti aretaciji svojih predstojnikov. V Trieru je bilo pri razglasitvi obsednega stanja več žen in otrok ranjenih.

Celjske novice.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

V torek dne 30. tm. gostuje zopet po daljšem času ljubljansko gledališče z izvorno rusko komedijo »Svatba Krečinskega« v režiji g. Putjate, katerega že poznamo kot umetnika. V glavnih vlogah nastopijo g. Putjate, Šest in Kralj. Igra je v abonementu. Cenjeno občinstvo se naproša, naj ne prihaja prepozno k predstavam. Začetek točno ob 8. uri.

Naše dramatično društvo je gostovalo v nedeljo 28. tm. v mariborskem narodnem gledališču s »kozarcem vode«, ter je tako vrnilo ljubeznjive posete mariborskemu gledališču. Naše društvo je bilo v Mariboru od ondotnega bratskega društva in gledališke uprave kar najpristronejšje sprejeto.

Celjsko mestno gledališče. Vsikdar smo lahko veselili, ako ustvari kaj lepega domača sila in požrtvovalnost. Celjsko občinstvo je Dramatičnemu društvu zelo hvaležno, da omogoči razna gostovanja, ki so letos prav lepo uspela, želi pa, da izvira živahno življenje tudi iz članstva samega, ker so nam le na ta način zajamčene redne gledališke predstave. V soboto, dne 28. tm. se je vprizorila Scribejeva veseloigra »Kozarec vode«, s katero so Celjani gostovali dan pozneje v Mariboru. Ne dvomim, da so častno rešili svojo nalogo, ako ugotovim, da je igra letos v Celju še mnogo lepše uspela kot lansko leto. Snov je vzeta iz angleške zgodovine in zahteva od igralcev mnogo rutine. Režiserjeva naloga je tudi, da poda tehnično pravo zgodovinsko ozadje. Vse je bilo dobro izvedeno in tudi uloge prav primerno

zasedene. Podrobno oceno prepuščam to pot mariborskemu kritiku. Vsekakor pa moram prav posebno pohvalno omeniti oba glavna tekmeča vojvodinjo Malborough (go. dr. Kalanovo) in vicomte de Brolingbroke (g. Pfeifer), na kojih igri bazira glavni potok dejanja. Igrala sta z izredno rafiniranostjo, z vsemi potrebnimi diplomatskimi možnostmi, dostojanstveno in vendar ves čas naravno. Jako simpatična partnerja sta bila Abigaila (gdč. Vorbachova) in Masham (gosp. Železnik) ter s svojim temperamentnim igranjem pridobila vse gledalce. Gdč. H. Mirnikova se je vživela prav lepo in pravilno v neodločni značaj kraljice Ane, ostala skozi celo igro dosledna in je kljub težki ulozi sijajno rešila svojo nalogo. Tudi epizodne vloge so se pravilno interpretirale. Od občinstva pa se lahko zahteva več discipliniranosti, da ne moti celo z raznimi neslanimi medkljici predstave. —vlj—

Sveto Savska proslava v Celju.

Pravoslavna cerkvena občina je priredila v soboto 27. prosinca ob 10. uri dopoldne v oficirskem domu v vojašnici kralja Petra Sveto Savsko proslavo ob polni udeležbi oficirskega zbora in zastopnikov vseh državnih uradov, šol in raznih korporacij. Po dovršenih obrednih molitvah nam je podal g. polkovnik Tosič v globoko zamišljeni študiji kratko sliko dobe, v koji je živel in delal ta veliki prosvetitelj srbski in jugoslovanski naš sveti Sava. Za tem so sledile deklamacije in lepa pesem šolske dece v proslavo spomina njega, ki je prinesel Srbstvu luč prosvete, ki mu je dal knjigo in šolo. K letošnji naši proslavi, skromni po obsegu a pristrčno lepi in čustveni dostavimo besede Jovana Jovanovića-Zmaja: »Uskliknimo s ljubavlju Svetitelju Savi!«

Sokolsko društvo v Celju je imelo v nedeljo, 28. januarja občni zbor. Za starosto je bil izvoljen brat dr. Milko Hrašovec, podstarosto dr. Leopold Vičar, načelnikom Lojze Jerin. Starostovanju se je odpovedal brat Josip Smertnik. Občni zbor ga je soglasno imenoval za nevenljive zasluge, storjene celjskemu Sokolu, dobrotvornim članom in sklenil, da se mu izda častna diploma. V odboru samem so se izvršile znatne spremembe. Natučno poročilo priobčino v prihodnji številki.

Ali že imaš vabilo za II. obrtniški ples? Vse kaže, da bo letošnja obrtniška prireditev madriljevala prejšnje. Kavarna dobi tokrat povečano obliko. Vsi prostori bodo v cvetju in zelenju. Zabava neprisljuna, demokratična. Vojaška godba, Nizka vstopnina, izborna postrežba. Če še nimaš vabila, oskrbi si ga takoj in ga reklamiraj pri gospej Rebekovi, ker se je pri vstopu treba z vabilom legitimirati.

Podružnica slov. lovskega društva v Celju vabi vse člane na lovski sestanek, kateri se vrši 31. januarja t. l. ob 6. uri zvečer v hotelu »Balkan«. Ker je sestanek za posameznika jako mišne važnosti, je dolžnost članov, da se istega polnoštevilno udeležijo, ker se bode razpravljalo o volitvi centralnega odbora v Ljubljani. Opozarja se tovariše, da poravnajo članarino za leto 1923 in prinesejo izkaznice seboj. — Sklicatelj.

Društvo »Pravnik« ima dne 31. I. 1923 ob pol 5. uri popoldne v ljubljanski pravosodni palači št. 79 svojo redno glavno skupščino. Dnevni red: 1. Poročilo odbora, podružnic in preglednikov 2. Volitev načelnika, odbora in preglednikov 3. Slučajnosti. Vsi člani imenovanega društva se vabijo na udeležbo. Odbor.

Velikodušni dar za Dijaško kuhinjo v Celju. Ob priliki rojstnega dne Nj. Veličanstva kralja Aleksandra

dne 17. decembra je prispeval Oficirski dom celjske garnizije za Dijaško kuhinjo 1000 K, za kar se odbor društva iskreno zahvaljuje.

Malo reminiscence.

Bilo je l. 1908. v Ptuj. Na kolodvoru se nas je zbralo nekaj Slovencev, da sprejmemo dostojno goste, ki so prišli na skupščino CMD. Ali ta dostojen sprejem je pripravila nemškutarska fakinaža, zbobnana iz vseh štajerskih nemškutarskih gnezd, sekundirala je policija, ki se je za ta dan rekrutirala iz najstrupenejših policiotov cele nemškutarije. Huronski krik ob prihodu. Pristna germanska kultura začenja svoje plodonosno delo: frči kamenje po zraku, palice se zablische nad našimi glavami, gnila jajca in črnilo vrše svoje delo, besede padajo, kakoršnih ne najdemo v kulturnem besednjaku. In policija? Mesto da štiti nas, se vrže na nas z golimi sabljami, nas podi, tolče in zmerja. Protestiram glasno. In že me zgrabi roka »pravice«, zveže me — akademika s trobojnico! — ter odpelje pred samega pašo Ornika. Sodba: Takoj domov, nič več na slavnost! Obljubim, grem pa naravnost na naš slavnostni prostor in nič me ni bilo sram laži. Sprevod se med tem pomika okoli mesta, skozi mesto ne sme, pride po velikih mukah pred »Narodni dom«. Tu se razvije pravcata bitka. Kamenje, gnila jajca, črnilo, palice padajo kot toča na nas neoborožene, a policija drži nas, da nas zbesneli furor teutonicus lahko bije. — In danes! Kri mi vre v žilah! Ne morete me narediti drugačnega kot sem, ki sem doživel vse te in še mnogo drugih grozot. Kri mi vre v žilah, ko vidim, da naše oblasti dovoljujejo tako nesramno izzivanje nas Slovencev, da, da kujejo merodajni faktorji z raznimi koncesijami v slovensko škodo strankarski politični kapital.

Uboj. Prevžitkar Jožef Krajšek v Pečovju pri Štorah se je prepiral s svojim zetom radi preužitka. Dne 26. tm. pa je prišlo tako daleč, da je pastork Vizjak hotel maščevati svojega očma. Vzel je sekuro, razbil vrata Krajšekove izbe in udaril starega očeta s sekuro po glavi tako silno, da so mu izstopili možgani. Ubijalca so aretirali in izročili tukajšnjemu okrožnemu sodišču.

Kino Gaberje. Torek 30., sredo 31. januarja in v četrtek 1. ter v petek 2. februarja »Kralj maneže«.

Dopisi

Dobrna pri Celju. 24. tm. dopolne je izbruhnil požar v novogradiški parni žagi. V najkrajšem času je bila naša požarna bramba na delu in je preprečila večerniljonsko di. škodo. Ognjegasci so to pot pokazali varno disciplino in je njih delo zares hvalevredno.

Žalec. Jugoslovanska Matica, podružnica Žalec priredi svoj občni zbor v nedeljo, dne 4. februarja t. l. ob treh popoldne v gostilni gosp. Vilko Kukca v Žalcu po sledečem redu: 1. Poročilo o delovanju podružnice. 2. Blagajniško poročilo. 3. Vpisovanje udov. 4. O pomenu in delovanju J. S. M., poročila gosp. ravnatelj Jeršinovič iz Celja. 5. Slučajnosti. Podružnični odbor se nada, da se bodo dne 4. H. t. l. prav sigurno zbrali vsi zavedni Jugoslovani iz Žalca in okolice povodom občnega zboru v navečenih prostorih.

Žalec. Tukajšnjo obrtno - nadaljevalno šolo obiskuje letos 72 obrtnih in trgovskih vajencev; veselje je gledati te mlade ljudi, s kako marljivostjo posečajo zavod, kateri jim bo sigurno pomagal do boljše bodočnosti. Le žalibog, so stroški za šolo ogromni, dohodki pa nezadostni. Gospa Ana Pikel je v veselji družbi v vinogradu nabrala v nakup učnih pripomočkov revnim vajencem vsoto 70 Din, za kar se ji šolsko vodstvo prav iskreno zahvaljuje.

Dnevna kronika.

Prihodnja številka »Nove Dobe« izide radi praznika v četrtek 1. svečana pop.

Povratek Josipa Stritarja. Starosta slovenskih pesnikov Josip Stritar je živel v tako bednih razmerah v Aspangu, da je ravnatelj zdravilišča Rogaške Slatine dr. Šter ukrenil plemenito akcijo pri pokrajinski upravi v Ljubljani, ki je z uspešnim posredovanjem pri oblastih poskrbela, da bo imel ljubljene sloven-

skega naroda udoben dom v svoji domovini. Dr. Šter se je podal v Aspang in spremlj starčka v domovino. Prvi pozdrav je doživel Stritar v Št. Ilju, kjer ga je pričakovala na kolodvoru šolska mladina z učitelji. V Mariboru je bil sprejem nad vse veličasten, na tisoče in tisoče občinstva ga je pričakovalo, dame s cvetjem, vojaška in železničarska godba, župan Grčar, okrajni glavar dr. Lajnšič, načelniki raznih uradov in oficirji pod vodstvom polkovnika Draškiča. Ko so pesnika zagledali, so zaorili silni klici: »Živo! Slava Tebi!« Vse se je gnetlo, da bi videlo pesnika. Župan Grčar je imel s stojišča vagona nagovor na narod, v katerem je izražal radost in veselje ljudstva nad povratkom pesnika. Narodno ženstvo je poklonilo pesniku v mo, Orjuna Iovrov venec. Od vseh gratulantov je poznal osebno dr. Kukovca, kateremu je odzdravil z besedami: »Vas pa menda poznam!« Južna železnica je dala brezplačno salonski voz na razpolago. V Grobelnem je bilo na postaji zbrano skoro vse prebivalstvo, kjer ga je imenom okrajnega glavarstva pozdravil ptujski okrajni glavar dr. Pirkmajer.

Pesnik Josip Stritar v domovini. Po dolgih letih trpljenja in pomanjkanja je v petek popokdne dospel naš sivolasi pesnik zdrav in srečen v Rogaško Slatino. V tem biseru naše domovine bo preživel v svoji visoki starosti še določene mu dneve in upajmo, da mu bo le-te ljubezen naroda podaljšala do skrajnih meja. Da se je mogla ta narodna akcija oziroma častna naša zadeva tako ugodno rešiti, je v prvi vrsti zasluga gosp. pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja, ki je vodil vse predpriprave in posredoval na merodajnih mestih, da se je starčku Stritarju preskrbelo kar najgodneje potovanje. Jdnaka zahvala gre gospodu sanitetnemu šefu dr. V. Katičiču, ki je odstranil eno važnih ovir, ki so se dosedaj stavile povrnitvi Stritarja v domovino s tem, da mu je odkazal v zdravilišču primerno stanovanje. Posebno smo dolžni tudi zahvala ravnateljstvu južne železnice, ki je dalo na najkvalitetnejši način na razpolago Stritarju vse potrebno za udobno potovanje. Konečno ne smemo pozabiti požrtvovalnosti rodoljubov v prvi vrsti narodnih dam Rog. Slatine, ki so skrbele za stanju našega sivolasega pesnika primeren časten sprejem in so oskrbele tudi jedilno shrambo njegovega stanovanja z vsemi življenjskimi potrebščinami. Pesniku Stritarju pa želimo, da bi se počutil srečnega v domači zemlji po kateri mu je tako dolgo hrepenelo njegovo zmučeno srce.

Dar kralja dr. Žerjavu. Kralj Aleksander je poslal ministru n. r. dr. Gregorju Žerjavu krasno fotografijo, ki predstavlja kralja in kraljico kot novoporočenca. Fotografija je v zlatem okviru s kraljevim in kraljičinim monogramom ter nosi lastnoročne podpise »Aleksander« in »Marija«.

Svetosavske nagrade na ljubljanski univerzi. V soboto 27. tm. se je vršila na ljubljanski univerzi slavnostna podelitev nagrad dijaštvu iz svetosavske ustanove Nj. Vel. Kralja Aleksandra. Razen zboru vseučiliških profesorjev in mnogoštevilnih akademikov so bili navzoči tudi zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Rektor prof. dr. Aleš Ušeničnik je v zanosnem patriotičnem govoru slikal veliko kulturno delo srbskih kraljev Nemanje in Dušana Silnega. Po gorečem prizadevanju sv. Save se je pričelo v Srbiji razvijati kulturno in prosveto delo. Ob sklepu je rektor naglašal, da smemo po vsej pravici smatrati Kralja Aleksandra za prvega zaščitnika naše mlade univerze. Nato je rektor prečital imena in naloge odlikovanih akademikov.

Imenovanje v učiteljski službi. Na zadnji seji višjega šolskega sveta je bil imenovan za nadučitelja na ljudski šoli v Sevnici Fran Drnovšek, tamošnji učitelj, ki vživa kot zaveden narodni delavec v celem Posavju velik ugled.

Žrtev alkohola. Dne 19. tm. se je vračal proti večeru Ignac Šubl v vinjenem stanju od nekega posestnika v Velnuji, občina Škala, na svoj približno tri četrte ure oddaljeni dom. Med potom je šel na stran. Pri tem so mu zdrknile hlače z života. Ker so bile mokre, mu jih je slekel neki mimoidoči domačin ter ga pozval, naj gre z njim; toda zastoj. Kleče na kolienih sta ga našla pozneje dva drvarja, a ju je osorno zavrnil. Drugo jutro so našli Šubla zmrzjenega na licu mesta.

Volitev ljubljanskega župana. V soboto 27. tm. se je zbral novoizvoljeni občinski svet k prvi seji, da voli župana in podžupana. Obč. svet. Anton Likozar kot starostni predsednik je otvoril sejo. Pri čitanju imen občinskih svetnikov se je oglasil komunist Leban z vzklikom »Hier!« Od 46 oddanih glasov je prejel dr. Perič 33 in je bil s tem izvoljen za župana. Za podžupana pa je bil izvoljen dr. Stanovnik (SLS) z 31 glasovi.

V pijanosti utonil. Hlapec Miha Bršič iz Plesa v Kozjaškem okraju je bil strasten alkoholik. Dne 22. tm. so ga našli mrtvega v potoku. Uršič je najbrže v pijanosti zabredel v potok in utonil.

Poneverba. Alojzij Leskovšek, rodom iz Celja, je kot nameščeneec nekega eksportnega podjetja v Zagrebu poneveril 142.000 dinarjev in hotel pobegniti. Policiji se je posrečilo, da ga je izsledila in aretirala.

Požar v dveh tvornicah. V ponedeljek je izbruhnil požar v Odzaci v Vojvodini, ki je upepelil parni mlin in električno tvrdke Ertel in Schwerker. Škoda se ceni nad šest milijonov kron.

Novinarska visoka šola v Pragi. V Pragi se otvori 15. februarja časnikarska visoka šola. Vodstvo šole bo prevzel urednik Penžek, juridično vodstvo pa profesor praške juridične fakultete.

Požar v delavnicah južne železnice v Mariboru. V četrtek se je dvignil silen dim iz poslopja delavnic južne železnice v Mariboru. Zgorelo je 5000 kilogramov lakov, 10.000 kg raznih barv, 5 velikih rezervarjev firmeža in dva soda petroleja. Škoda se ceni na 6 milijonov kron. Kako je ogenj nastal, se še ni dognalo.

Požar v Zalaegerszegu. Po poročilu madžarskih listov je ogenj uničil tabarišče internirancev v Zalaegerszegu. Sumijo, da je dal zaneti ogenj tabarišča polkovnik Proch, da bi prekril pred preiskovalno komisijo velik nered, ki je tam vladal.

Za državne nameščence. Glasom brzobjavnega obvestila, ki ga je prejelo predsedstvo pokrajinske uprave za Slovenijo iz Beograda, bodo predloženi ta teden finančnemu odboru predlogi o izenačenju draginskih doklad, izenačenju stanarine, maksimum za dodatke najnižjim uslužbencem se poviša ter zboljša položaj vpokojencem.

Zazidan otrok. Pred kratkim so našli v zidu rodnega grada grofov Waldeck v Nemčiji otroško okostje. Otrok je bil zazidan. Gre tukaj za človeško žrtev, ki so jo tedanji ljudje zazidali, da bi pomirili božanstvo. Učenjaki so edini v tem, da je obstojal grad še v predzgodovinski dobi.

Orjaška lokomotiva. Po vesteh iz Newyorka je naročila pacifiška železnica 54 lokomotiv najnovejšega tipa. Vsaka teh lokomotiv je dolga 30 metrov, visoka 4,50 metrov in teška 291 ton. Glavna kolesa teh velikanskih brzovoznih lokomotiv merijo v premeru 1,80 m.

Štiri tisoč let star plašč. Pri raziskavanjih skandinavskih barij so našli volneni plašč s pelerino, ki se od sedanjih modernih ne razlikuje veliko. Natančne preiskave glasovitih prahistorikov so dognale, da je plašč tri do štiri tisoč let star. Švedski geolog Jost je mikroskopično preiskal šotne plasti in potrdil isto starost. Barski plin in voda sta varovala plašč pred trohno. Kdor bi šel pri sneženem vremenu, ogrnjen v ta plašč, bi nihče ne vedel, kako star je plašč in vendar je nosil te častitljivo obleko sodobnik babilonskega kralja in postavodajalca Hammurabija in očaka Abrahama. Ko se je tkal ta plašč, še ni stala Kartago in ne Rim.

Zastrupljenje s plinom. Na Dunaju so našli trgovca Brauna, njegovo ženo, tasta in služkinjo v stanovanju mrtve. Zadušili so se s svežitnim plinom. Kuhinja je bila napolnjena s plinom. Najbrže je hotela služkinja izvršiti samomor, pa se je vsled tega zadušila cela družina, le 14 dni stari dojenček je ostal svež in zdrav.

Stari Rimljani in najemniki. V Rimu so nedavno izkopali plošče z zanimivim zakonom glede najemnikov, ki ga je izdal l. 48. pr. Kr. pretor Marius Coelius Rufus. Zakon predpisuje kazen 1 leta za vsakega hišnega gospodarja, ki brez tehtnega vzroka vrže iz stanovanja kakoga najemnika. Vsak hišni gospodar mora skleniti pogodbo o višini najemnine in dobi.

Univ. prof. dr. Metod Dolenc:

Zaščita spolne morale v načrtu za kazenski zakon.

(Po »Prerodu«.)

Predmet je silno kočljiv, za javno razpravljanje skoraj negoden. Ipak mislim, da je spraviti v razgovor tudi to vprašanje in to ravno v »Prerodu«, ki hoče biti glasnik za povzdigo nravnosti naroda.

Gre za pravno dobrino spolne čistosti, ki je ena izmed najvažnejših dobrin višje, etične narave. Od zaščite te dobrine zavisi ne samo notranje duševno ravnovesje, ki ga daje zavest o popolni oblasti nad spolnimi funkcijami svojega telesa, ampak tudi še čisto konkretna garancija za spolno zdravje in pa za zdravo in ne siloma povzročeno oploditev. V vseh teh pogledih mora pravna država skrbeti za neokrnjen red. Nihče ne sme zoper svojo voljo izgubiti spolne čistosti; ne sme biti spolno okužen, če bi sam privolil v spolno občevanje; pod nikakšnimi pogoji ne sme biti neomožena ženska oseba prisiljena spočeti zoper svojo voljo. Da gre tu za vzdrževanje splošne nravnosti in to še prav posebno pri mladini, je samoposebi umevno; pa moram to vendar poudariti, ker doslejšnji zakoni v tem pogledu niso na višku; nov edinstveni zakon pa si baš to misel krepko osvaja.

S tem sem že povedal, da skuša načrt za nov kazenski zakon stvar nekoliko strožje prijeti kakor doslej. Je to vpliv pojmovanja srbskega prostega naroda, ki je veliko manj pokvarjen in razuzdan nego narod v naših Alpah. Naj le spomnim, kakšno naravnost ogromno število nezakonskih otrok se poraja v nemških delih Koroške, Štajerske in na Solnograškem. Nimam statistike pri roki, ampak iz svoje sodne prakse v Gradcu lahko potrdim, da je najmanj šestkrat toliko nezakonskih otrok izkazalo nemško prebivalstvo v okolišju graškega višjega deželnega sodišča kakor slovensko, dasi je po številu oseb nekaj močnejše.

V naslednjih vrsticah naj navedem predlagana določila novega kazenskega zakonika, ki ščitijo spolno moralo s kaznimi.

1. Spolno posilstvo, kakor tudi vsako ne siloma izvršeno spolno združenje z žensko osebo (da gre za nesoprog, ne bom posebej omenjal ne tu, ne pozneje), ki nima zavesti, ali ki je slaboumna, ali ne ve, kaj se godi z njo, naj se kaznuje z najtežjo kaznijo na prostosti, z robijo do 10 let; vsaka drugačna spolna zloraba, če ni naravnost spolna združitev namen dejanja, pa se naj kaznuje z robijo do 8 let.

2. Po našem kazenskem zakoniku je vsaka spolna združitev z žensko osebo, ki ni izpolnila 14. leta, hudodelstvo, po srbijskem kazenskem zakoniku — v Srbiji je ženstvo nekoliko preje zrelo, ker so kraji južnejši — gre meja le do 13. leta. V Vojvodini, kjer velja še ogrski kazenski zakon, gre sicer meja do 14. leta, ampak hudodelstvo je le podano, če je bilo dekle še deva. Predlagatelj novega kazenskega zakona smo potegnili mejo godnosti pri dekletu do izpolnjenega 15. leta, ne da bi napravili kakšen pogoj v smislu ogrskega zakona. Torej je vsaka spolna združitev z dekletom izpod 15 let tudi z nasprotnim dovoljenjem hudodelstvo in se kaznuje z robijo do 10 let, vendar se zasledovanje sproži le na predlog (zahtevo) zlorabljene ženske osebe. Drugačno oskrunjenje dekleta izpod 15 let se kaznuje s strogim zaporom do 5 let, takisto le na predlog oskrunjene ženske.

3. Brezpogojno se kaznuje očem, varih, skrbnik, rednik, ki se spolno združi s svojo pastorko, pohčerjenko, rejenko — ali pa narobe mačeha s pastorkom itd. — do 10 let robije; še hujše se kaznuje starešina, zdravnik, duhovnik, vzgojitelj, nadzornik v bolnišnici, ki zlorabi svoj zaupni položaj in se spozabi z žensko, zaupano mu osebo, namreč do 15 let robije; če pa gre le za oskrnitev (brez spolne združitev), do 5 let robije.

(Konec prih.)

Gospodična išče službo za
plačilno natakario

I. Š. Baar:

o nimvorgutškem sv. Florijanu.

Pred mnogo in mnogo leti, ko še ni živela nikaka gospoda, ampak sami strici in tete, se je zgodilo marsikaj, čemur se lahko zasmejemo. Nemci so bili pri nas že od nekdanj bolj pobožni, nego naši ljudje, in radi tega so torej imeli v vsaki vasi cerkev in farovž. Oboje so imeli tudi v Nimvorgutu*). Oboje je morala biti znamenita in posebno bogata, znana daleč naokoli, ker so tam praznovali več romanj na leto. Na to Nemci še sedaj posebno drže. Ne romajo tja samo z rožnim vencem v roki, ampak tudi z nožem v čevlju; v cerkvi molijo, v gostilni se opijejo, zunaj se pa stepejo. No, pa to nas tako ne zanima, glavno je, da ne pozabim pripovedovati.

Eno izmed nimvorgutskih romanj se je torej praznovalo v mesecu maju, paš na dan svetega Florijana. Na ta praznik se je tam sešlo vedno mnogo ljudi, procesija je hodila za procesijo, nekatere so prišle celo iz Bavarske, vsaka z zastavami, družicami in s sveto Marijo. Župnik je postavil na oltar soho sv. Florijana in zraven blagajno. Romarji so molili, poljubljali svetniku noge, prižigali sveče in metali v blagajno denar, da bi jih varoval svetnik pred ognjem. Ko je bilo romarskih svečanosti konec, so soho zopet odnesli in jo postavili v izdolino zidu, kjer se gre na podstrešje, in svetnik je imel zopet za eno leto mir.

Takrat, o čemur sedaj pripovedujem, je vladal v nimvorgutski fari zelo lakomen župnik, Nemec trd kakor poleno, in za groš bi si bil pustil vratati v koleno. Na vse je neizmerno pazil in vohal po farovžu, da bi se mu nič ne izgubilo. Štedil je pri ljudeh in živini, da je bilo sramota. Živine je imel poln hlev. cela vrsta krav je stala pri jaslih, in vendar se je kuharica pritoževala, da nima smetane, da ne more delati masla, in župnik je moral — hote ali ne hote — kupovati maslo. Razume se, da s tem ni bil zadovoljen in takoj je ugibal: »Smetano mi nekdo krade. Kdo drugi bi mogel biti, nego kuharica?« Raditega jo je spodil in si vzel drugo. Toda smetana je še vedno izginjala. »Da bi jo ona jedla, ne!« je rekel župnik in takoj jo je spodil, nato še hlapca in pomožnega hlapca, toda zastoj, naj je delal kar je hotel, smetana se je izgubljala in v loncih se je modrikalo le posneto mleko.

Župnik je hodil že ves potrt, po dnevi in ponoči je o tem premišljal, ni mu dišalo niti jesti niti piti, dozdevalo se mu je, da so v vsem neke čarovnije in koder je hodil, je premišljal, kako in s čim bi jih mogel zagovoriti, da bi se jih iznebil.

Nekoč se je spomnil, da bi poizkusil s sv. Florijanom, kateri vendar drži v roki golido in je torej tudi patron mlekarjev. Odpravil se je in nameril naravnost k izdolini, da bi pred soho molil. Toda komaj je povzdignil k svetniku pobožne oči, je od strahu skoraj odrevenel. Saj soha ni bila svetniku niti podobna, tem manj mučeniku; ni ga bila več sama kost in koža, ampak lica je imel rdeča kot roža, trebušček okrogel kot samostanski pivovarnar in v brkih okoli ust je imel polno sveže, posušene, goste in rumene smetane. Župnik pogleda hitro tudi v golido, toda tudi iz golide je čutil kislino smetano.

Lahko si mislimo, kako je župnika razjezilo. V jezi je pozabil, kaj je in s kom govori ter vzkliknil: »Torej ti mi hodiš na smetano!« se postavil z vso silo ter dal sohi tako nesrečno klofuto, da ji je glava takoj odletela, spodnji del pa se je zvalil iz izdoline na zemljo. Ker pa je bil izrezan le iz mehkega lipovega lesa, zaduhel in cel prevrtan od črvov, se je takoj razsul, ko je padel na tla. Samo golida in omelo, katero je držal svetnik v rokah, sta ostala cela.

Sedaj se je župnik seveda ustrašil. Obžaloval je, da se je prenaglil, hotel je vse popraviti ter začel svetnika zbirati in ga lepiti, toda čim bolj ga je prestavljal, tem bolj se je iztresala iz njega črvina kakor tobak, dokler se ni razjezil in vrgel vse skupaj v peč.

Čas je bežal kakor voda. In predno so prišli v Nimvorgutu od strahu k sebi, je bil tu maj in sveti Florijan na vratu. Da pa ne bi ničesar manjkalo, je dobil

župnik povru z Runšperka od gasilcev še pismo, naj bode slavnost kar najznamenitejša. Župnik se je začel grabiti za glavo, sklepati roke in jadrkovati, koder je hodil: »Kaj naj počnem? Kaj naj vendar začnem?«

Nekoliko noči ni že spal, ko se odpro dan pred cerkveno svečanostjo v farovžu vrata in notri pomoli glavo — sam sveti Florijan. Župnik se je tako ustrašil, kakor bi ga bil zabolil z nožem. In ko je glava vprašala: »Ali je doma gospod župnik?« je takoj vzkliknil: »Doma, doma, čaka že na Tebe!«

Vrata so se odprla popolnoma, in vstopil je — kovač iz Valtýřova; potreboval je nek izvleček iz matrike in radi tega je moral v farovž.

»Kaj me pa tako gledate?« se je zasmejal kovač, ko ga je pregledoval župnik od nog do glave, »jaz sem kovač z Valtýřova. Vsak kovač je črn in bradat, ker ima opraviti z ognjem, toda ni se me treba bati.«

»Moj zlati kovač«, je začel sedaj župnik sladko, »saj se vas ne bojim, jaz sem vas tako vesel, da ne morem niti povedati. Pošilja vas k meni sam Bog. Saj izgledate popolnoma tako kot naš sveti Florijan. Ostati morate tu čez jutrišnji dan, domov vas več ne pustim, dokler ne bode konec svečanosti.« Potem mu je razložil, v kaki kaši sedi, obljubil mu je vse, piti in jesti, kolikor more. V farovžu je dišalo že pred svečanostjo, pekli so kolače, in kovač se je dal pregovoriti ter obljubil, da bode nadomestoval svetega Florijana. Še isti dan ga je peljal župnik v cerkev in zaprl za seboj vrata. Kovač pa si je moral sezuti čevlje, obleči bel plašč, v eno roko je vzel golido, v drugo omelo in se postavil na oltar, kjer je stal nekoč sv. Florijan. Ker je kovač že v mladosti jedel vtipno kašo, je takoj vedel, kaj se svetniku spodobi. Nagnil je glavo lepo k desnemu ramenu, oči pa je obrnil proti stropu, in veselje ga je bilo gledati.

»Dobro, kovač!« ga je pohvalil župnik ves srečen. Vzel ga je nazaj v farovž ter mu dal jesti in piti, kolikor si je grlo pozelelo. Čez noč ga je radi gotovosti, da bi mu ne ubežal, zaklenil, in zjutraj zgodaj, že pred osmo uro, predno so se začeli ljudje shajati, ga je postavil na oltar in cerkovnik je šel zvonit k veliki maši.

Za trenotek je bilo slišati od Runšperka godbo, in predno je udarilo na zvoniko devet, se je privalila iz gozda velika procesija. Čelade gasilcev so se bliskale, godba je igrala, zvonovi so zvonili, od vseh strani so se valile množice ljudi. Župnik je zlezal na prižnico in pridigal o sv. Florijanu, da ga je dal letos zopet prenoviti, da ga je moral letos celo poslati na Dunaj in koliko ga je stalo. Naj bi radi tega romarji na to mislili in iztresli nekaj več v blagajno...

Romarji so poslušali, gledali na oltar in vsem je letos sv. Florijan posebno ugajal. »Zares, kakor živ«, so kimali z glavami. In takoj, ko je župnik rekel »Amen«, so se začeli tlačiti vsi k oltarju, poljubljali svetniku noge in kdor ga ni mogel doseči, se ga je dotaknil vsaj z roko in jo poljubil.

Kovač je stal na svojem mestu kot pribit, niti z očesom ni trenil, vse si je pustil dopasti; poslušal je, kako cinka denar v pločevinasto blagajno in računal, da mora biti vse njegovo, kar si je tudi pošteno prislužil. Medtem se je župnik oblekel k maši, cerkovnik je prižgal vse sveče, kjer je bila katera, na koru so spustili orglje, kovač pa je postajalo čim dalje tem bolj toplo. Solnce je sijalo skozi okno, ljudje so cerkev zadihali, sveče so se kadile, cerkovnik je prinesel potem še kadilo, in župnik je kadil pred celim oltarjem in pred svetim Florijanom pa še posebej, tako da je postajalo kovaču že slabo. Na tak dim in čad ni bil vaje, pekel ga je v nosu in v očeh in že je mislil, da ne izdrži, da mora kihni. Tu se je spomnil, kako močno kihne. Kadar kihne doma, se strese cela koliba, in v delavnici poskočijo od strahu vsa kladiva. Toda premagal se je, stisnil je zobe, kar je mogel in zadržal dihanje, toda spotil se je tako, da so mu stale na očeh kaplje kakor rosa.

»Poglejte ljudje, pogledjte! Sveti Florijan se poti«, je opazila neka baba, katera je klečala najbližje. In takoj se je raznesla novica po cerkvi kakor po telegrafu. Ljudje so vstajali, natežali

vratove, bulili oči in pevec, kateri vodi procesijo, je že držal v naročju šest sveč, katere je hotel darovati. Ko je videl, kaj se godi, se je hotel pokazati in je takoj eno prižgal, šel k oltarju se nategnil in nakopal najprej svetemu Florijanu na palec precejšnjo lužo voska, pritisnil v njo svečo in jo držal, dokler se ni vosek strdil. Lahko si mislite, kako se je kovač počutil. Od bolečin je slišal peti vse angeljčke, mesto potu je dobil kurjo polt, vsak brk in las se mu je zježil — toda vendar je izdržal.

Ko je prižgal pevec drugo svečo in začel kapati vroč vosek na drugi palec, je kovač zasikal. Župnik je dvignil od oltarja glavo in ko je videl, kaj se godi, je začel kričati nad pevcem, da je kaj takega prepovedano, naj s tem preneha, toda bilo je že prepozno. Kovač že ni mogel več izdržati, priklonil je glavo in pogledal dol, ko pa je videl, da drži pevec v roki še štiri sveče, je hitro izmaknil nogo in zakričal: »Ljudje božji, hudič naj bi bil za svetnika!« Skočil je z oltarja, vrgel proč golido in omelo, pograbil pod pazduho blagajno in izbežal iz cerkve kakor brez razuma.

S človeško govorico se ne da povedati, kaj se je sedaj v cerkvi godilo. Nekoliko žensk je takoj omedlelo od strahu, moški so začeli kričati, vse se je valilo in tlačilo k vratom, otroci so glasno jokali, ker so večji po njih hodili, eden je kričal, da gori, da je sveti Florijan oživel in ubežal iz oltarja, no. skratka, bilo je strah in groza.

Vsi romarji, seveda, niso bili v cerkvi, mnogo jih je ostalo zunaj, kakor je pač navada. Pregledovali so trgovine in gostilne ali pa so sedeli zunaj na trati pred cerkvijo in se pomenkovali. Naenkrat pa vidijo, kako je pridrvel skozi cerkvena vrata človek brez kape. v srajci, bos, z blagajno pod pazduho in beži naravnost k valtyřovskemu gozdu. Dolgo so ljudje zevali v odprtimi ustmi, dokler niso nekateri vendar prišli k sebi, korajžnejši gasilci pa so začeli kričati: »Tat, tat! Primitte ga!« in se spustili za njim.

Čemu pa bi pripovedoval na dolgo in široko. Konec je kratek. Vsi Nemci so v začetku verovali, da se je zgodil čudež, da je sveti Florijan v resnici oživel in zbežal v resnici iz Nimvorguta, kar jih je zelo skrbelo. Toda polagoma je prišla na dan resnica, izvedelo se je vse celo v Budjevicah in bilo je zlo. Gospod škof se je razjezil, župnik se je moral takoj izseliti, cerkev in farovž zapreti, da ne bi ostalo tako pohujšanje brez kazni.

Sveti Florijan pa se je tudi maščeval. Nekoč je začelo v Nimvorgutu goreti, vnel se je bil farovž, od farovža cerkev in kmalu je zgorela cela vas. Ko so začeli ljudje pozneje zidati na novo, so razkopali cerkev in farovž, pokradli opeko in kamenje in danes ni po cerkvi niti sledu.

Mogoče da nisem jaz prvi, ki to dogodbo pripovedujem, da jo je kdo že prej slišal. Toda nič hudega. O tem, kako so Nemci prebrisani, lahko tudi nemi večkrat pripoveduje in gluhi poslušajo. (Po čeških »Narodnih Listih«).

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimnic.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

IZ JAVA.

Gospod Ivan Jrič, bivši pekovski pomočnik, sedaj trgovski posredovalec in ženin v Savinjski dolini se baje hvali, da sem jaz podpisani njegov plačnik, za ponesrečene kupčije in spekulacije.

Da prepričim vsakomur in povsod vsako eventualno škodo, ki bi znala nastati, izjavljam, da niti jaz niti moji bratje nismo plačniki za omenjenega gospoda.

Imeno, dne 29. jan. 1923.

Josip Pečar, trgovec.

Stanovanjska oblast I. stopnje v Celju.
Št. 2975/23-2.

Razglas.

Na podlagi zakona o stanovanjih z dne 30. XII. 1921 člen 3 in pravilnika za izvrševanje stanovanjskega zakona z dne 29. XI. 1922 člen 40 se je ustanovilo pri stanovanjski oblasti I. stopnje v Celju razsodišče za določitev najemnine.

V to razsodišče so imenovani sledeči člani:

Kot predsedniki razsodišča:
Dr. Brunčko, okr. komisar,
Mirnik Anton, poštni ravnatelj,
Dr. Močnik, davčni nadpr.,
Prekoršek Ivan, upravitelj javne bolnice,
Dr. Senekovič, pol. ravnatelj,
Volovšek J., hišni posestnik, vsi v Celju.

Kot prisedniki razsodišča:
a) iz skupine hišnih najemnikov:
Bervar Dolfe, sodni oficijant,
Bigaj Franjo, urar,
Brinar Josip, ravnatelj,
Cestnik Anton, profesor,
Čebular Rudolf, zas. uradnik,
Deleja Josip, strojevodja,
Gruden Maks, pošt. poduradnik,
Koren Franjo, pek. mojster,
Lavrenčič Rudolf, profesor,
Leskovšek Alojz, strok. tajnik,
Lesničar Janko, ravn. zadr. zveze,
Michalek Otmar, črkostavec v Zv. t.,
Mittoni Leop., zidarski mojster,
Paflr Ivan, delavec pri j. ž.,
Rožman Josip, profesor,
Rupnik Ivan, bančni poduradnik,
Šmigovec Viktor, vodja boln. blag.,
Stanič Ivan, davčni nadpr.,
Strelec Ivan, sedlar,
Voglar Franc, učitelj, vsi iz Celja.

b) izmed hišnih posestnikov:
Dr. Anton Božič, hiš. posest. v Celju,
Božič Joško, hiš. posest. na Bregu,
Breznik Karl v Celju,
Dečko Ivan, v Celju,
Gologranc Konrad, v Gaberju,
Goričar Karl,
Gradl Gottfried,
Gregorič Karl,
Gruden Mirko, (kred. banka),
Dr. Hrašovec Juro,
Janič Maks,
Kovačević Stefan,
Krajinč Zdravko,
Vinko Kukovec, vsi v Celju,
Levstik Miloš, posest. na Miklavž. firibu,
Pelikan Josip,
Rebek Ivan,
Rebenschegg Franc,
Stermecki Rudolf,
Dr. Vrečko Josip, vsi v Celju.

Celje, dne 23. I. 1923.

Predsednik: Žabkar, s. r.

Stanovanjska oblast v Celju.
Št. 2975/23-1.

Razglas.

Na podlagi stanovanjskega zakona z dne 30. 12. 1921. člen 10 in pravilnika za izvrševanje zakona z dne 29. 11. 1922. člen 13 je dolžan hišni lastnik najkasneje v 15 dneh, odkar mu je znano, da se najemnik izseli in v 24. urah, ko se je najemnik izselil, o tem pisмено obvestiti pristojno stanovanjsko oblast.

Lastniki se opozarjajo, da natančno izvršujejo to dolžnost, ker bi se sicer za vsak tak prestop kakorvali po členu 21 pravilnika z globo do Din 3.000.

Celje, dne 23. I. 1923.

Predsednik: Žabkar, s. r.

Nova skrinja za premog in majhna
železna pečica

se proda po nizki ceni. Naslov v upravi.

Stanovanjska oblast I. stopnje v Celju.
Štev. 2975/23-3.

Razglas.

Da more začeti razsodišče poslovati, pozivlja stanovanjska oblast I. stopnje v Celju vse one, ki so že vložili prošnje za določanje najemnine, da se zglašijo v stanovanjskem uradu in spolnijo te prošnje s tem, da označijo svojega razsodnika in njegovega namestnika.

Vse nove prošnje naj se vlagajo ob enem s predlaganjem razsodnikov.

Celje, dne 27. januarja 1923.

Predsednik: Žabkar, s. r.

Vabilo na občni zbor

mlekarne v Št. Jurju ob j. ž. ki se vrši 2. februarja ob 2. uri pop. v prostorih mlekarne s sledečim redom:

1. poročilo načelstva in nadzorstva,
2. odobrenje računskega zaključka,
3. volitev načelstva in nadzorstva.

Ako bi ne bilo zadostno število članov navzočih, se vrši 1. uro pozneje drugi občni zbor, kateri pa bo sklepčen ob vsakem številu članov. ODBOR.

Šivilja

146

se priporoča v hiše, samo za perilo, novo in staro. Naslov: Lužar, Gosposka ul. 22, Celje.

Prodajam dobro ohranjeni, kratak klavir

2 po ugodni ceni. Naslov v upravi. 1

Izjava.

Podpisani lastnik anončnega in reklamnega podjetja J. Zorman, Ljubljana, Gledališka ulica 2 izjavljam, da od 22. tm. Vladimir Štajpah ne potuje več v interesu moje tvrdke ter ni upravičen, obavlja in kaso ter sprejemati naročila za mojo tvrdko. Vsi oglasi za serije »Jugoslovanskih stenskih reklamnih načrtov, trgovsko-prometnih središč in kopališč kraljestva SHS«, naj se vpošljejo direktno na mojo pisarno!

Joso Zorman,
Anončno in reklamno podjetje, Ljubljana

Knjigovodja

samostojen, se takoj sprejme pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe pod »Vele-2 trgovina«, poštni predal 44, Celje 1

K. št. 31.

Natečaj.

Pri podpisnem okrajnem zastopu so popolniti 2 mesti okrajnih cestarjev in sicer za cesto Sp. Hudinja-Ljubečno, dolga 4'5 km in Celje-Rogatec, dolga 4'313 km.

Nastavljenec pripade mesečna plača a po 352'75 Din event. draginsko doklado na temeljno plačo mesečno v znesku 54 Din skupno Din 406'75. Drugih dohodkov ni.

Prosilec mora biti tukajšnji domačin, dokazati mora, da je ugodil vojaški dolžnosti, da ni star čez 40 let, da je zdrav in sposoben za vsako cestno delo. Prošnji je priložiti rojstni in domovinski list, če je oženjen poročni list in če ima otroke, tudi izpisek iz žup. matrike.

Prošnje, zakonito kolkovane, je predložiti okrajnemu zastopu celiskemu, do 20. februarja 1923. 134 2—2

Ženitna ponudba.

Dva mladeniča lepe zunanosti, nemadeževane preteklosti, stara 22—24 let, želita v svrhu ženitve znanja z gospodičnima v starosti od 18—24 let. Ponudbe če mogoče s sliko pod Slavko in Zvonko na upravo lista. 139

V najbližnji okolici mesta Celja se prodajata

hiša

pripravna za vsako obrt s približno 4 orali nji in travnikov, pod zelo ugodnimi pogoji. Natančneje se poizve pri g. Antonu Stern, Gosposka ul. št. 26, I. nadstr. Celje. 3—3

Zobotehnični vajenec

(praktikant) se takoj sprejme pri dr. Kunst-u, zobozdravniku v Celju, Kralja 2—2 Petra cesta 26. 138

SALAME

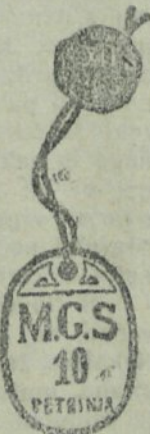
prve vrste
nova roba

povsem zrela

se dobiva
povsod!

I. hrv. tvornica salam,
suhlega mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Pozor! 105 3—3

Slavno občinstvo

vijadno opozarjam, da sem svojo trgovino popolnoma prenovil in obrat povečal. Najboljše trg. zveze mi kljub dnevno naraščajoči dragini omogočajo nuditi svojim cenj. odjemalcem vse vrste špecerijskega blaga najboljši kakovosti po najnižjih cenah. Za mnogobrojni obisk se vijadno priporoča

Franc Pečnik Celje

trgovina s špecerijskim, kolonijalnim blagom in deželnimi pridelki.

Največje, domače elektrotehnično podjetje

ELIN družba za elektrotehnično industrijo d. z o. z.

Elin
Elin
Elin

gradi električne centrale in omrežja;
proizvaja in dobavlja vse električne stroje in elektrotehnične aparate in izdelke;
projektira brezplačno vse naprave in obrate, ki so v zvezi z elektriko. 1321 25—19

Tehnične pisarne in zaloge:

Ljubljana, Dunajska cesta,
Palača Ljublj. kreditne banke.

Maribor, Vetrinjska ul. 11.

Patria Cognac Medicinal

čisti vinski destilat.

Prometni zavod za premog

d. d. v Ljubljani
prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno la. čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.

Naslov:

Prometni zavod za premog

d. d. centrala v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

24—2

Podružnica v Novem Sadu (Bačka).

Jadranska banka Beograd

Del. glavnica:
Din 60,000.000.—

Rezerva:
Din 30,000.000.—

Bled,
Cavtat,
Celje,
Dubrovnik,
Hercegnovi,
Jelsa,
Jesenice,
Korčula,
Kotor,
Kranj,

Podružnice:

Ljubljana,
Maribor,
Metković,
Prevalje,
Sarajevo,
Split,
Šibenik,
Tržič,
Zagreb.
.....

Amerikanski oddelek.

Naslov na brzojave: Jadranska.

Afiliirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City.
BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas, Puerto Natalos, Porvenir.